

Stor tak til medarbejdere og ledelse på Schuberts Minde

DEBAT

Af Alice Steenor,

Klinisk psykolog, aut.
kommunal driftforvaltningschef

SCHUBERTS MINDE: Tak fordi personalet bruger sig selv til at vise, hvordan dagene kan være i et ind mellem usandsynligt vanskeligt institutionsbehandlingsmiljø. Udsendelserne viser uddrag af dagligdage, som de, der er udenfor, vanskeligt kan forestille sig. Det er ganske meget modigt gjort af Schuberts Minde.

Og hvorfor er det modigt?

Fordi de interessante drøftelser, som denne åbenhed burde medføre, rigtigt nemt kan gå helt galt og løbe af sporet. Og det er den lige ved, når man skal læse: At man låser børn inde. Det gør Schuberts Minde dog ikke. At de bruger magtanvendelser. De er dog lovmæssigt i orden. At de er ikke anerkendende. Hvor ved man lige det fra? At børnenes selvbestemmelse tages fra dem, fx når de ikke må gå klædt, som de vil. Nej, det må de ofte heller ikke på skoler, og ofte heller ikke for deres forældre. At børnene ingen medbestemmelse har. Jo, det har de, men indenfor de rammer, som de voksne har udstukket. Her skal måske lige bemærkes, at de, der skriver sådan, hvis man ser bort fra det, der er direkte usandt, tilsyneladende vurderer og

konkluderer ud fra TV udsendelser, der jo som bekendt er en udvalgt del af en virkelighed. Og man får desværre ikke indtryk af, at skribenterne har besøgt Schuberts Minde eller har praksiserfaringer fra institutioner for stærkt behandlingskrævende børn og unge, der er kommet rigtigt skævt af sted i deres liv.

Og hvorfor er det på vej til at gå helt galt?

Fordi vi er inde i et felt, opdragelse, hvor både almindeligt gode forældre, men også veluddannede fagfolk, kan blive lidenskabeligt uenige. Alle kan som regel blive enige om, at man skal sætte grænser for børn og unge. Men når det kommer til, hvor man skal sætte grænser, hvornår man skal sætte grænser og hvordan, man skal sætte grænser, altså til praksis, så holder enigheden.

Det gør ikke sagen lettere, at vi taler her om børn, der er kommet ganske skævt fra start, og som er langt inde i en fejludvikling.

Og det foruroligende og alvorlige er, at også her - måske især her - kunne man frygte, at lidenskab kommer til at besejre saglighed og viden.

De mange pædagogiske, psykiatriske og psykologiske teorier har ændret sig hen over tid. Der har altid været en ny teori, der er oppe i tiden. Når man bliver ældre i sit fag, tager man det bedste

fra de teorier, man kan og kombinerer med den praksis, man har erhvervet sig.

De fleste seriøse fagfolk har stadig den opfattelse, at teori ikke kan stå alene. Og at det kan praksis heller ikke. Begge dele supplerer, udvikler og ændrer hinanden.

Diskussionerne bliver derfor ulige mere interessante, hvis man også har afprøvet sin teori ved selv at have stået i praksis og fx de situationer, som bl.a. vises i serien. Og rigtigt interessant, hvis man ud fra afprøvning gennem år har draget sin konklusion. Det farefulde her er nemlig, at der kan være en isvinter mellem teori og praksis.

Har man måske fået kaffen galt i halsen?

Når Schuberts Minde fx viser, hvordan magtanvendelser kan foregå i en behandlingsinstitution.

Der bruges ord som overraskede, bestyrkede og, at det er fuldstændigt uforståeligt, at man tør vise det frem. Den sidste sætning bekræfter vist min pointe....

Vores samfund har indrettet sig sådan, at børn og unge, som forældre og kommuner ikke har kunnet støtte og hjælpe, og som reagerer voldsomt og generer i skoler, institutioner og i nærmiljøet, sendes bort til en institution, som får til opgave at magte det, man ikke selv har kunnet.

Kommunerne er i besid-

delse af stor faglighed og ekspertise på børn- og ungdområdet.

Men når vi kommer til den målgruppe, som er anbragt på Schuberts Minde, så har kommunen erkendt, at der skal andet og mere til. Uanset hvor meget, der er blevet prøvet af foranstaltninger, talt med børnene og givet af terapi, så opgiver denne målgruppe ikke deres hårdt erhvervede overlevelsesstrategi. Det må være forventeligt, at disse børn og unge kan reagere voldsomt, når de endeligt og pludseligt møder voksne, som står fast på almindelig opdragelse og samfundsmæssige normer. Situationen opleves uligt hårdere for denne gruppe børn og unge. Deres forståelse, for hvornår deres frihed indskrænkes, er anderledes end de fleste andres, netop fordi den almindelige normdannelse og relevante grænsesætning ikke konsekvent har været der tidligere i deres liv.

Det må være forventeligt, at dette møde kan føre til konfrontationer.

Det er vel ikke sådan, at vores samfund har en kollektiv drøm, et kollektivt tabu, der går på, at når disse børn og unge sendes bort, så kommer de hen til et sted, hvor der er fred og harmoni, og hvor man kun behandler ved gode hyggelige anerkendende stunder og med terapeutiske samtaler. Et sted, hvor

børnene hurtigt opgiver deres gennem mange år hårdt erhvervede uhensigtsmæssige, overlevelsesstrategier, og hvor det i hvert fald ikke er nødvendigt at lave de magtanvendelser, som man måske selv i kommunerne har været nødsaget til at foretage.

Måske er de børn og unge, der til sidst kommer på Schuberts Minde netop heldige,

-fordi de er sammen med et personale, der ikke står af, ikke smider ud, ikke giver op, men som bliver ved og ved, som kan rumme disse børn og unges desperate og uhensigtsmæssige kampe, og som oveni købet har teoretiske begrundelser for deres »vi giver ikke op- metoder«.

Men lad os tale og drøfte ud fra viden og ikke ud fra formodning, drømme og tabuer.

Lad os tage det ydmyge- og anerkendende udgangspunkt, at det er begrænset, hvad vi ved fx om succesraten ved den ene behandlingsform frem for den anden, ved den ene teoretiske forankring frem for den anden og ved den ene metode frem for den anden. Men det, vi ved, er, at rigtigt mange institutioner giver op og sender disse børn og unge videre, således at disse hårdtprøvede børn og de unge medbringer endnu et voksensvigt i bagagen.

Lad os i stedet sige: Det var dog interessant. Noget af

det virker barskt. Men hvad er det egentligt, at dette her overraskende er udtryk for.

Selvfølgelig findes der brådne kar i behandlingsinstitutionens-branchen, som der gør i alle andre, og som selvindlysende skal stoppes, og hvor vi ikke vil lægge børn til.

Men her har vi helt undtagelsesvist en netop modig institution, der netop tør, der intet har at skjule, der har koblet teori og praksis, og som åbent vil lade sig kikke over skuldrene. Lad os få mere af det. Lad os få lignende udsendelser om andre behandlingsinstitutioner for denne målgruppe.

Men primært: Lad os få mere viden.

Kære børnerådsformand, kære formand for det etiske råd i SL, kære kolleger psykologer.

Træd varsomt! Thi måske ved du ikke nok.

Smid ikke barnet ud med badevandet.

Tillad ikke, at denne rigtigt vigtige faglige diskussion køres af sporet af fordomme, drømme og tabuer eller af urealistisk teori.

Karen Hækkerups godkendelses- og tilsynsreform kunne være et skridt på vejen.

Lad os forholde os anerkendende - og gammeldags konstruktivt kritisk - baseret på konkret viden.

Må jeg opfordre til, at der skaffes konkret viden!!